

Justina Strašek: *Nikoli ni prepozno*

Obiskovala sem drugi letnik srednje šole. Do svoje zunanosti sem bila zelo kritična. Mami sem večkrat naštevale svoje pomanjkljivosti. Vselej se je najin pogovor zaključil tako, da mi je rekla:

»Ali imaš dve zdravi nogi, da lahko z njima hodiš, čeprav misliš, da nista lepi? Ali imaš dve zdravi roki, da lahko z njima delaš, čeprav meniš, da nista lepi? Ali se lahko učiš v šoli? No, torej zahvali boga, kajti vsi ljudje tega nimajo. In nehaj že s svojimi izpadi, da je na tebi to in ono grdo! Pri človeku ni važna zunanja lepota! Važno je, kakšen je človek po notranjosti - po srcu! «

Uboga mama je bila pri treh hčerah marsičesa vajena.

S sestrično Cvetko sem si delila posteljo pri starejši gospe v Mariboru. Stanovali sva v stari večstanovanjski zgradbi. Tudi sestrična je bila srednješolka, le leto starejša od mene. Sosedov starejši fant Štefan se je smukal okrog moje sestrične. Očitno mu je bila všeč. Imel je mlajšega brata Martina, ki je bil leto starejši od mene. Za svoja leta se mi je zdel neskončno otročji. Starejši Štefan je delal šoferski izpit, kupil je star avto, znamke Lloyd. S Cvetko naju je povabil na ples v Kristalno dvorano v Rogaško Slatino. Imel je praktičen del izpita, ker je dobro vozil, je bil prepričan, da bo izpit opravil in se bomo peljali v Rogaško Slatino na ples in tako proslavili in »zapili« njegov izpit. Imel je smolo, na praktičnem delu izpita je padel. Rekel je, da se bomo kljub vsemu peljali v Rogaško, saj nas verjetno policaji ne bodo ustavili. Res, zvečer smo se odpeljali in srečno prispeli do cilja.

Kristalna dvorana je bila zelo imenitna. Vsa v kristalu in lučeh. Imeli so živo glasbo. Igral je Jazz ansambel iz Slovenj Gradca. S pogledom sem preletela vse člane ansambla, na glavah so imeli vsi enake bele klobuke, oblečeni so bili v temne obleke in bele srajce, nato se mi je pogled ustavil na fantu, ki je igral klarinet. Bil je nekaj let starejši od mene. Imel je lep podolgovat obraz in bujne temne lase, malo valovite, ki so se mu v soju luči modrikasto bleščali, tudi oči je imel temne. »Joj, kakšen lepoteč, pravi grški bog sonca in glasbe – Apolon!« sem dejala sama pri sebi. Nekaj trenutkov sem buljila vanj, sploh se nisem zavedala, da stojim in ga gledam. Postalo mi je nerodno, zardela sem, kakor so v mojem času zardevale najstnice. Sestrična je s Štefanom plesala, ko je prišla nazaj k mizi sem ji rekla naj gre z mano na WC, le zato, da sem lahko na samem govorila z njo. Med potjo sem ji povedala, kako zelo mi je všeč fant, ki igra klarinet, spraševala sem jo, kot starejšo in bolj izkušeno, kaj naj naredim. »Glej ga in se mu smej!« mi je trapasto odgovorila. »Kaj bo pa mislil, če bom buljila vanj in se mu smejala, da sem avša.« sem užaljeno dejala. »Pa saj nikogar ne opazi, po vsej verjetnosti je poročen, samo igra in nikogar ne vidi, razen svojega klarineta, takšen lepoteč je zagotovo poročen, verjetno ima zelo lepo in pametno ženo,« sem razmišljala. Tedaj me je Martin povabil na ples. Plesala sem in se na skrivaj obračala proti klarinetistu in vselej zardela, ko sem ga uzrla. Ne, tako zelo mi še ni bil všeč noben moški doslej. Oh, kaj bi dala, ko bi mi vrnil pogled. Pa saj nisem dovolj lepa, da bi me lahko opazil, ni mi vrnil pogleda. Sploh nikogar ni opazil. Še večkrat bom šla plest v Rogaško,

nekoč me bo pa morda le opazil. Ura je bila že pozna in morali smo se vrniti domov. V mislih sem na rahlo poljubila fanta s klarinetom na ustnice. Vso pot domov sem razmišljala in sanjerala o njem. Čim prej hočem zopet v Rogaško na ples.

Sestrična mi je predlagala naj se peljem v Slovenj Gradec, a to je tako, kakor bi iskala šivanko v kopici sena in, če bi ga slučajno srečala, kaj naj mu rečem? Morda je poročen, srečala bi ga, kako se sprehaja z ženo in domov bi se vrnila z dolgim nosom, pa vsaj vedela bi, da ne smem več misliti nanj. Med tem, ko sem razmišljala in sanjerala o vseh mogočih stvareh, smo se že pripeljali domov. Zahvalila sem se Štefanu za vožnjo na ples, rekla sem mu, kako zelo lepo je bilo in ga vprašala, če se bomo naslednjo soboto zopet peljali v Rogaško. Rekel mi je, da seveda, lahko ponovimo svojo pustolovščino.

Prišla je težko pričakovana sobota. Stala sem pred ogledalom in se spraševala kakšno frizuro si naj naredim, da bi bila bolj opazna. Nosila sem dva čopa. To je preveč otročje, sem razmišljala. Dolgo sem se česala, naredila sem si samo en čop. »Ne, ne pristaja mi!« sem rekla. Naredila sem si figo, ki tudi ni bila v redu. Delala sem si vse mogoče frizure, na koncu sem si lase razpustila. »Morda me bo le opazil!« sem menila sama pri sebi.

Ko smo se pripeljali v Rogaško in vstopili v dvorano, se mi je pogled ustavil na ansamblu. Razočaranje je bilo popolno, bil je popolnoma drug ansambel. Ni mi bilo več do plesa in do ničesar, bila sem žalostna, razočarana. Komaj sem zopet čakala naslednje sobote in vedno naslednje in naslednje in tako je minila zima in začela se je prebujati pomlad. Tistega fanta, ki je igral klarinet, nikoli več nisem videla. Nehala sem misliti nanj, čeprav je bil zasidran nekje globoko v mojem srcu. Minevala so leta, končala sem srednjo šolo in nato višjo šolo, zaposlila sem se, nato sem se poročila, rodila dva otroka. Umrli sta mi starša, nato mi je umrl še mož, štiri leta po moževi smrti sem bila popolnoma izgubljena. Porušil se mi je svet. Otroka sta se odselila. Ostala sem sama. Čas sem si krajšala z branjem knjig, s slikanjem, igranjem, pisanjem, vrtnarjenjem.

Nekega dne pa sem bila na likovni koloniji na Skomarju, slikala sem pokrajino pred sabo. Mimo je prišla gruča ljudi. Eden izmed njih me je smeje pozdravil, kar se mi je zdelo zelo čudno, nato sem se spomnila sestre, ki mi je nekoč rekla, da se v planinah vsi pozdravljajo tudi, če se ne poznajo. Odšli so v kočo, ko so se vrnili, me je povabil, naj si grem z njimi ogledat grob Jurija Vodovnika (vaškega pesnika). Zahvalila sem se in povedala, da sem si ga že ogledala. Po koncu likovne kolonije smo odšli vsi skupaj v kočo, kjer smo imeli kulturni program, v katerem sem sodelovala. Ugotovila sem, da človek, ki me je ogovoril, poje pri mešanem pevskem zboru, oziroma je vodja tega zbora. Po končanem kulturnem programu je prisedel k meni. Povedal mi je, da mu je pred tremi leti umrla žena. »Meni pa mož pred štirimi.« sem odgovorila. Ko sem se tako pogovarjala z njim, sem imela občutek, kakor bi se pogovarjala s svojim možem, oziroma, kot bi ga že zelo dolgo poznala, čeprav ga še nikoli prej nisem videla. Bil mi je všeč po pogovoru in kot človek nasploh. Menila sem: »Zakaj pa ne bi

navezala stikov z njim, morda me bo prišel kdaj obiskat in ne bom tako sama.« Morda bova celo šla kam skupaj. Vajena sem bila, da sva z možem hodila vedno skupaj. Res sem navezala stike z njim in kdaj pa kdaj greva kam skupaj. Bila sem srečna, ker sem ga spoznala.

Nekoč me je vprašal, če poznam neko slikarko, da je predstavljena v njihovem lokalnem časopisu in v tem časopisu je tudi članek o ansamblu, pri katerem je nekoč igral. Vprašal me je, če mi prinese pokazat časopis. »Ja, seveda prosim!« sem odvrnila. Ko je naslednjič prišel, je res prinesel časopis. Gledala sem slikarko, nato mi je pokazal fotografijo ansambla, pri katerem je igral v mladih letih. Rekel mi je: »Me najdeš na fotografiji, igral sem klarinet?« Za trenutek mi je zastal dih; le kako ne bi spoznala fanta s klarinetom, ki je igral v Kristalni dvorani v Rogaški Slatini in sem ga več sobot zama čakala. Po triinpetdesetih letih pa me je ogovoril in sam prišel k meni. Spoznala sem, da res nikoli ni prepozno.